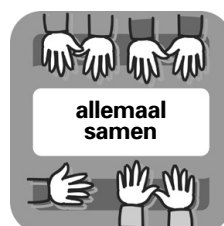

SAMEN

Korte omschrijving:

Een nieuw en toepasselijk lied om het jaar muzikaal in te zetten. Het is een kort lied met een eenvoudige tekst en heeft als meerwaarde dat het de leerlingen meteen actief en letterlijk 'aan de slag' zet. Ideaal om later de muzieklessen mee te beginnen.

Doelstellingen:

- **Ontwikkelingsdoelen - eindtermen:**
ET 2.4: De leerlingen genieten van zingen en musiceren.
- **Leerplandoelen:**
Een lied aanleren en uitvoeren met aandacht voor een correct stemgebruik en een goede stemexpressie.

VVKBaO	OVSG	GO
5.1/1.2: stemplaatsing 5.1/1.3: zingen	III 17: stemvorming III 21/22: zingen	2.4 e: stemvorming 2.4 a: liedrepertoire

- **Aandachtspunten:**
Na de vakantie zijn stemvormingsoefeningen belangrijk. We maken er in deze les extra werk van.
- **Suggesties voor alternatieve doelstellingen:**
De afspraken in verband met musiceren en samenzang in deze eerste muziekles duidelijk maken, vooral voor nieuwkomers.

Materiaal en ruimte:

Eenvoudig: cd-track 1 (instrumentaal) en 2 (gezongen)
Avontuurlijk: zelf bij elkaar gezochte slaginstrumenten
Ruimte: klaslokaal

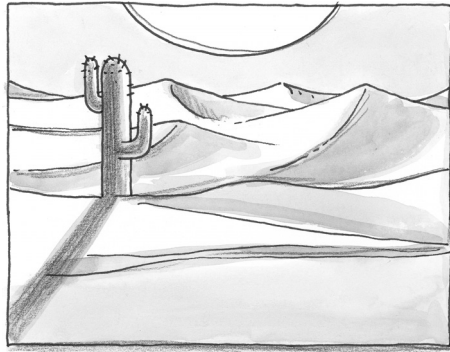
Lesverloop: eenvoudig:

Vooraf: Vraag je collega van de derde klas naar het lievelingslied van de groep.

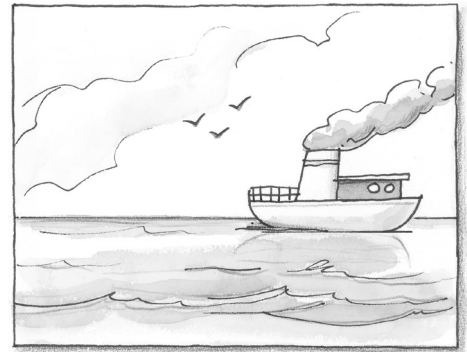
Je kunt het nieuwe lied aanleren door cd-track 1 of 2 te gebruiken.

Opwarming stem:

- Na een lange vakantie zijn de stembanden wat stram, vandaar enkele stemvormings-oefeningen. De vakantie-ervaringen van de leerlingen vormen het uitgangspunt van de spelletjes. Schets vlug twee landschappen op het bord:

De woestijn

De zee

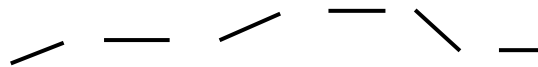
De stemmen van de leerlingen volgen de horizonlijn. In het eerste spelletje probeer je iedereen mee te krijgen: je beweegt langzaam of snel over de lijnen. Daarna maak je twee groepen en teken je er in de woestijn nog een cactus bij ("Ai Ai Ai": hoog en scherp) en op zee een stoomschip ("Tooeeeeet": laag en donker). Zo kun je makkelijk een aantal minuten doorgaan.

- Inzingen: Vraag de leerlingen naar het lievelingslied uit de derde klas. Laat het mooi zingen, met de nadruk op mooi.

Lied aanleren:

- Luisterfase: Zing het lied mooi voor. Gebruik desnoods de cd-track waarmee je het lied aanleerde als ondersteuning. Geef of toon de tekst aan de leerlingen en zing het lied nogmaals. Ze ontdekken wat de drie kruisjes willen zeggen. Je nodigt hen uit om op die plaats telkens in de handen te klappen. Zing het lied nogmaals voor. De leerlingen zingen nog niet mee. Vraag hen of ze stukjes melodie ontdekken die hetzelfde klinken. Je zingt en achteraf wijzen de leerlingen de stukjes aan. Als je wilt, kun je die stukjes met een zelfde kleurtje onderstrepen. Zing nogmaals ter controle.
- Zangfase: Nodig de leerlingen uit om deeltje één al mee te zingen, bij de drie kruisjes in de handen te klappen en ga zelf verder. Als dat goed gaat, kunnen ze deeltje twee meezingen (tot het tweede handgeklap). Daarna doen ze deeltje drie. Let er goed op dat ze de eindzin juist zingen.

Tip: Zet dat stukje melodielijntje rudimentair op het bord:

Samen gaat het zoveel beter dan al-leen

- Inoefenfase: Laat de leerlingen het liedje verschillende keren goed meezingen.
Tip: Om het boeiend te houden kun je wisselzang toepassen. De linkerhelft van de klas zingt als jouw rechterhand open is; de rechterhelft volgt je linkerhand. Je staat immers gespiegeld voor de klas. Wissel meermaals. Laat in deze fase iedereen telkens het handgeklap meespelen.
- Verinnerlijken van lied en tekst: Als het goed gaat, zullen de leerlingen het lied kunnen meedenken zonder het hardop te zingen. Sluit dus voor bepaalde stukjes beide handen. Kunnen ze ook het hele lied mee denken? Heel plezierig en spannend, want je laat hen natuurlijk wél in de handen klappen.
- Afwerken: Als beloning mogen de leerlingen het lied nu mooi zingen met cd-track 1, met voorspel en volledige begeleiding.

Lesverloop: avontuurlijk:

Het avontuurlijke bestaat erin de leerlingen niet alleen in hun handen te laten klappen maar ze meteen instrumenten (zelf bij elkaar gezochte instrumenten of klein Orff-slagwerk) te geven. Het mag hen echter niet afleiden van het hoofddoel van deze les: het lied mooi leren zingen.

Variatie/Verdieping/Tips/Suggesties:

Je kunt in plaats van 'leven' als tweede strofe 'leren' nemen. Dat maakt het lied nog toepasselijker. Als derde strofe kun je 'spelen' nemen en de leerlingen de tekst verder laten aanpassen.

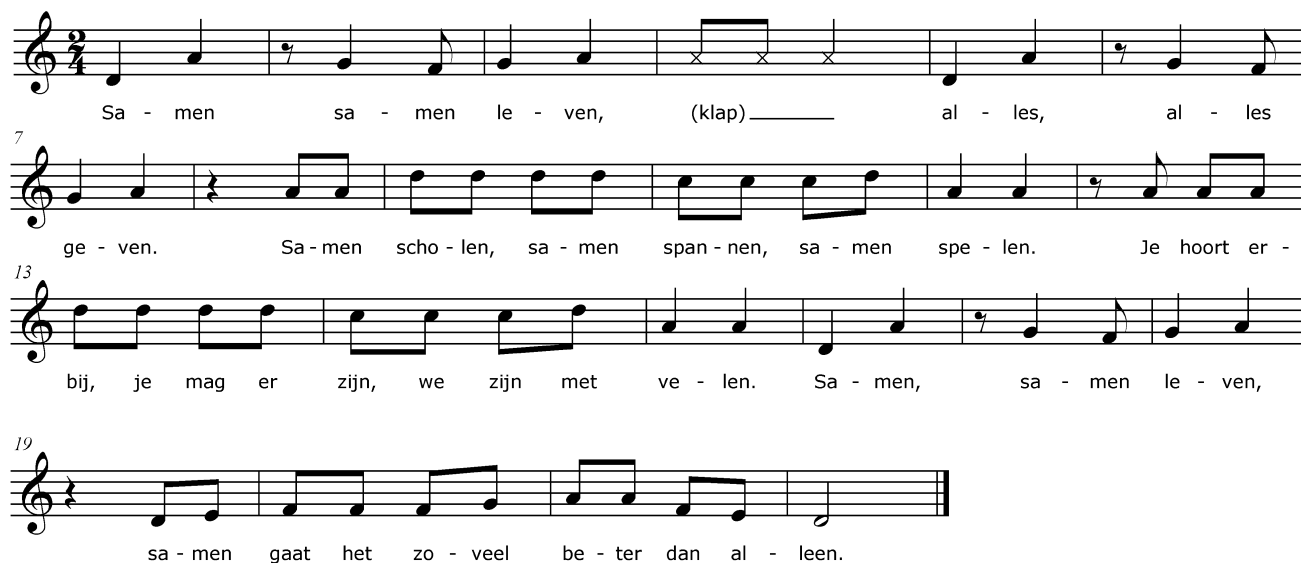
Samen

Jan Coeck

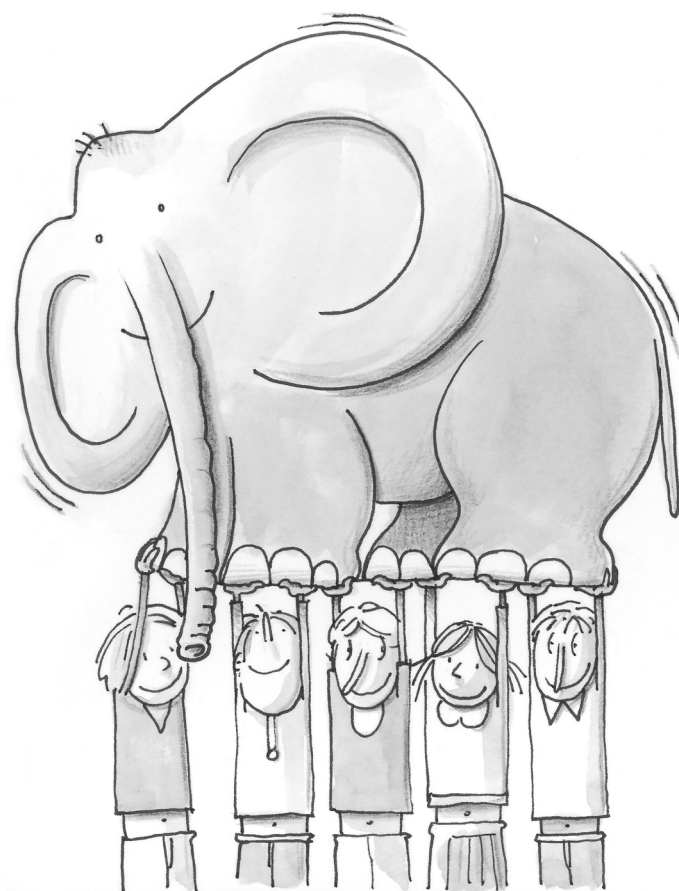
7

13

19

Sa - men sa - men le - ven, (klap) al - les, al - les
ge - ven. Sa - men scho - len, sa - men span - nen, sa - men spe - len. Je hoort er -
bij, je mag er zijn, we zijn met ve - len. Sa - men, sa - men le - ven,
sa - men gaat het zo - veel be - ter dan al - leen.

Samen

Bij deze les hoort een cd-track van het nummer 'Samen'.

- [Klik hier voor de instrumentale versie](#)
- [Klik hier voor de gezongen versie](#)

